

KÚRIA

Kvk.IV.37.359/2014/2.szám

A Kúria a dr. Kádár Balázs ügyvéd által képviselt Magyar Szocialista Párt, Együtt – a Korszakváltók Pártja, Demokratikus Koalíció, a Párbeszéd Magyarországért Párt, a Magyar Liberális Párt kérelmezőknek a Nemzeti Választási Bizottság (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.) 2014. március 16. napján meghozott 799/2014. számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelme folytán megindult nemperes eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 799/2014. számú határozatát – a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei 1. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 45/2014. (III. 11.) számú határozatára is kiterjedő hatállyal - megváltoztatja és megállapítja, hogy a Nyíregyházi Napló című időszaki kiadvány 2014. március 7-i lapszáma az országgyűlési képviselők 2014. április 6-ai választásán indult jelölttel kapcsolatos cikkek, valamint a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának eredményeit népszerűsítő hirdetés közzétételével összességében megsértette a választási eljárásnak a jelöltek és jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőségére vonatkozó alapelvét.

A Kúria eltiltja a Nyíregyházi Naplót a további jogsértéstől. A Kúria kötelezi a Nyíregyházi Naplót, hogy végzésének rendelkező részét a legközelebbi számban, a jogsértő közléshez hasonló módon tegye közzé.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye 1. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (a továbbiakban: OEVB) 2014. március 11-én kelt 45/2014. (III. 11.) számú határozatában elutasította a magánszemély által benyújtott kifogást. A kifogás a Nyíregyházi Napló című sajtótermék 2014. március 7-i számának 2., 4., 5., és 11. oldalán közzétett tartalmakat politikai hirdetésnek tekintve kérte a jogsértés megállapítását. Az OEVB határozatát azzal indokolta, hogy a kifogást tevő nem bizonyította a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 146. § b) pontjában meghatározott politikai hirdetés forgalmi elemeinek megvalósulását.

A magánszemély fellebbezése folytán eljáró Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) az OEVB határozatát helybenhagyta. Az NVB indokolásában a Ve. 146. § b) pontjának a politikai hirdetésre vonatkozó fogalmát és az NVB ahhoz fűzött 2/2014. NVB iránymutatását vette alapul. Megállapította, hogy csak az a

tartalom minősíthető politikai hirdetésnek, amelyet megrendelés alapján, a szerkesztői szabadság nélkül – következésképpen szerkesztői felelősség nélkül - tesznek közzé. Más tartalom, amelyért a szerkesztőségnek felelősséget kell vállalnia, nem tekinthető politikai hirdetésnek. Rámutatott az NVB arra is, hogy a bizonyítás a kérelmezőt terhelte volna a jogsértés jogszabályi és tényállási vonatkozásai tekintetében.

Az NVB határozatával szemben a kérelmezők nyújtottak be bírósági felülvizsgálati kérelmet, amelyben az NVB határozatának megváltoztatását kérték azzal, hogy a Kúria a több jogsértés megállapítása mellett tiltsa el a Nyíregyházi Naplót a további jogsértésétől, a Ve. 152. §-a alapján kötelezze a kúriai határozat rendelkező részének közzétételére, és szabjon ki bírságot az időszaki lappal szemben. A kérelmezők arra hivatkoztak, hogy az időszaki kiadvány megjelölt száma sérti a Ve. 2. § c) és e) pontjában foglalt jelöltek és jelölő szervezetek közti esélyegyenlőség és a rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveit; az időszaki kiadvány megjelölt lapszámának 2., 4., 5., és 11. oldalai politikai hirdetésnek minősülnek, valamint a Ve. 148. § (2) bekezdésében foglalt megkerülését jelentik. Hivatkoztak arra is, hogy séri a Ve. 148. § (1) bekezdése, mivel a közlések célja - tartalmuk, képi megjelenésük és színviláguk alapján - a Fidesz-KDNP jelölő szervezet és Petneházy Attila, a Fidesz-KDNP közös jelöltje irányában a választói akarat befolyásolása, „de legalábbis annak megkísérlése”; mindemellett a kérelmezők szerint a közlések sértik az országgyűlési képviselők választási kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Kktv.) 7. § (1) bekezdését, mert a kérelmezők tudomása szerint az időszaki kiadvány nem nyújtott be hirdetési árjegyzéket az Állami Számvevőszékhez.

A kérelmezők nyomatékosan hivatkoztak a Kúria Kvk.III.37.328/2014/6. számú határozatában foglaltakra is.

A bírósági felülvizsgálati kérelem részben megalapozott.

Előjáróban utalni kell arra, hogy a sérelmezett időszaki kiadvány a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 203. § 60. pontja szerinti sajtótermék. Az Mttv. által definiált fogalom értelmében „[s]ajtótermék: a napilap és más időszaki lap egyes számai, valamint az internetes újság vagy hírportál, amelyet gazdasági szolgáltatásként nyújtanak, amelynek tartalmáért valamely természetes vagy jogi személy szerkesztői felelősséget visel, és amelynek elsődleges célja szövegből, illetve képekből álló tartalmaknak a nyilvánossághoz való eljuttatása tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából, nyomtatott formátumban vagy valamely elektronikus hírközlő hálózaton keresztül. A szerkesztői felelősség a médiatartalom kiválasztása és összeállítása során megvalósuló tényleges ellenőrzésért való felelősséget jelent, és nem eredményez szükségszerűen jogi felelősséget a sajtótermék tekintetében. Gazdasági szolgáltatás az önálló, üzletszerűen - rendszeresen, nyereség elérése érdekében, gazdasági kockázatvállalás mellett - végzett szolgáltatás.” Hasonló fogalmat rögzít a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 1. § 6. pontjában is.

Szemben az NVB határozatában foglaltakkal, az időszaki kiadvány felelősséget visel a közölt tartalomért abban az esetben is, amikor választási kampány idején tesz közzé politikai, közéleti tartalmakat. A politikai hirdetés minősítése pedig nem áll összefüggésben a szerkesztői szabadsággal, és a közöltekért törvényi szabályok szerint viselt szerkesztői felelősséggel.

A Kúria hangsúlyozza, hogy az Smtv. és az Mttv. egységes szabályozási rezsím alá helyezte a médiatartalmakat, és szolgáltatókat, amely szabályozás kiterjed a nyomtatott - és az internetes - sajtótermékekre is. Az Alkotmánybíróság 165/2011. (XII. 20.) AB határozatának megállapításai értelmében az utóbbiakat nem az előállítás technikája, hanem a tömegkommunikációban betöltött szerepük, befolyásoló képességük különbözteti meg. A hatásmechanizmus elméletére alapozva általánosan elfogadott tény, hogy az elektronikus tartalomszolgáltatókhoz viszonyítva a nyomtatott sajtótermékek véleményformáló hatása, meggyőző ereje lényegesen kisebb.

Mindebből két következtetés adódik a jelen eljárásban: a Kúria lineáris médiaszolgáltatói magatartást vizsgáló Kfv.37.328/2014/6. számú végzésében foglaltak – az egyéb, tényállásbeli különbségekre is figyelemmel - a jelen esetben nem szolgálhatnak analógiaként. Ezen túlmenően pedig a nyomtatott sajtótermékekben közreadott, adott esetben jogsértő tartalmak megítélése is enyhébb kell legyen.

A Kúria elsőként az NVB határozatát a felülvizsgálati kérelem azon eleme alapján vizsgálta meg, amely szerint az időszaki kiadvány megjelölt lapszáma 2., 4., 5., és 11. oldalain közölt, a Fidesz-MPSz és a KDNP (a továbbiakban: Fidesz-KDMP, jelölő szervezetek) közös jelöltjéről fotóval illusztrált cikkek és egész oldalas tartalmak politikai hirdetésnek minősülnek, és a Ve. 148. § (2) bekezdésében foglaltak megkerülését jelentik.

A Ve. 146. § b) pontja értelmében politikai hirdetés „az ellenérték fejében közzétett, valamely jelölő szervezet vagy független jelölt népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, sajtótermékben közzétett médiatartalom vagy filmszínházban közzétett audiovizuális tartalom.”

A törvényi meghatározás tehát több tartalmi elem együttes teljesüléséhez köti azt, hogy a sajtótermékben közöltek politikai hirdetésnek lehessen minősíteni. A jelen esetben ezen kritériumok együttes fennálltát a Kúria nem tudta megállapítani.

A sajtótermék 2., 4., és 5. oldalán közölt írások tartalmazzák ugyan a jelölő szervezetek megnevezését, ám nem bizonyított, hogy a sajtótermék megrendelésre, ellenérték fejében jelentette meg azokat. Ebben a körben utal a Kúria a Kfv.IV.37.316/2014. számú határozatában foglaltakra: a választási eljárás sommás jellege nem, illetve csak szűk körben teszi lehetővé bizonyítás felvételét. A Kúria eljárásában azon bizonyítékokat (okiratok, hang és képfelvételek, stb.) mérlegeli, amelyeket a kérelmező elé tár és e mérlegelés alapján kialakult meggyőződése, valamint a vonatkozó jogszabályok értelmezése alapján hozza meg döntését. A jelen esetben a kérelmezők nem csatoltak felülvizsgálati kérelmük megalapozásaként olyan bizonyítékokat, amelyek az írások és fotófelvételek megrendelésére és ellenérték fejében történő közlésére utáltak volna. Ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelmet nem látta megalapozottnak abban a tekintetben, hogy a közlések politikai hirdetésnek minősültek volna.

Hasonló megállapításra jutott a Kúria az időszaki lap 11. oldalán közreadott tartalom kapcsán is. A csatolt lapszám 11. oldalának egész oldalát elfoglalja a vitatott narancssárga-fehér színezéssel megjelenő tartalom, amely „közösén értük el - Nyíregyháza: az év feltörekvő települése” - „SZON.HU, Nyíregyháza: az év feltörekvő települése – 2013. 12.03.”, emellett „Nyíregyháza többet ad! - www.nyiregyhaza.hu” felirattól és Nyíregyháza logójából áll. A szövegezés, a képi megjelenés, az oldalon kitűnő logó nem utal választási jelölő szervezetre, illetve jelöltre, nem népszerűsít jelölő szervezetet és jelöltet, nem ösztönöz támogatására. Tagadhatatlan, hogy közéleti viszonylatban a narancssárga szín a Fidesz-KDNP politikai pártra utal. Önmagában azonban, egyéb a pártokra vonatkozatható jelzés nélkül, csupán a színezés nem hozza összefüggésbe a kommunikációs tartalmat a választási jelölő szervezettel, illetve a Fidesz-KDNP választási jelöltjével. Egyéb utaló tartalom nélkül a szöveg a települési önkormányzat kommunikációs üzenete a helyi közösség számára.

Figyelemmel a Ve. politikai hirdetésfogalmára, valamint megvizsgálva az időszaki kiadvány lapszámának vitatott 2., 4., 5. és 11. oldalán megjelentetetteket, a Kúria nem állapította meg a politikai hirdetés fogalmi elemeinek megvalósulását, következésképpen nem róta a sajtótermék terhére a Ve. 148. § (1) bekezdésében foglalt, a politikai hirdetés megjelentetésével összefüggő egyértelműségi kötelezettség megsértését sem.

A Kifejtettek értelmében az NVB határozata megalapozott volt abban a tekintetben, hogy az időszaki kiadvány lapszáma nem politikai hirdetésként tette közzé a vitatott tartalmakat.

A kérelmezők hivatkoztak arra is, hogy a közlések sértik a Kktv. 7. § (1) bekezdését, mert tudomásuk szerint a Nyíregyházi Napló nem nyújtott be hirdetési árjegyzéket az Állami Számvevőszékhez. A Kktv. 7. § (1) bekezdése értelmében „[a] választási kampányidőszak alatt, a választási kampánytevékenységgel összefüggő kiadások finanszírozására

- a) a független jelölt,
- b) a jelöltet vagy pártlistát állító párt és annak jelöltje együttesen jelöltenként,
- c) az országgyűlési képviselők általános választásán nemzetiségi listát állító országos nemzetiségi önkormányzat jelöltenként legfeljebb ötmillió forintot fordíthat.”

A kérelmezők nem adták indokát annak, hogy mi az összefüggés a Kktv. hivatkozott rendelkezése és a Nyíregyházi Napló 2014. március 7-i száma között, ezért a Kúria ebben a tekintetben jogszabálysértést nem állapított meg.

Végül a Kúria a felülvizsgálati kérelem azon eleme alapján vizsgálta az NVB határozatának jogszerűségét, amely szerint az időszaki kiadvány megjelölt száma sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjai szerinti, a rendeltetésszerű joggyakorlás, valamint a jelöltek és jelölő szervezetek közti esélyegyenlőség alapelveit.

Az alapelvi hivatkozás közül a Kúria elsőként a rendeltetésszerű joggyakorlás elvének sérelmét vizsgálta meg. A Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontja értelmében „[a] választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a (...) a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás” elvét.

A rendeletetésszerű joggyakorlás a joggal való visszaélés törvényi tilalmát rögzítő polgári jogi szabályozásból kiindulva az egész jogrendszert átható követelmény. Azt jelenti, hogy a jogintézményekkel célhoz és tartalomhoz kötötten élhetnek annak címzettjei. Csak az a joggyakorlás élvez törvényi védelmet és elismerést, amelyben a jogosultság formális előírásain túl annak valódi tartalma is felismerhető [összefoglalóan elsőként: 18/2008. (III. 12.) AB határozat]. Ezért a Kúria álláspontja értelmében a rendeletetésszerű joggyakorlás sérelme több a jogsértés megállapíthatóságánál: abban felismerhetően meg kell nyilvánulnia annak a szándéknak, amely a formális jogkövetés égisze alatt a jogintézményben rejlő tartalom kihasználására irányul. A Kúria elé tárt jelen tényállásban azonban ilyen többletelem, jelesül a választási eljárásban a jelölő szervezeteket és jelölteket a kampány idején megillető jogok gyakorlásakor e jogok eltérő célú kihasználása nem volt felfedezhető. Ebben a tekintetben tehát a felülvizsgálati kérelem nem volt megalapozott.

A Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja értelmében „[a] választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket: esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között (...)”

A választási kampány a jelölő szervezetek és jelöltek közötti verseny, amelynek kifejezett célja a választópolgári akarat befolyásolása, formálása, a választópolgárok meggyőződésének kialakítása. A kampányhoz kötődő jogegyenlőség követelménye, az egyenlő esély elve a választási kampány idején akkor érvényesül, ha a jelölőszervezetek és jelöltek számára azonosak azok az objektív, külső feltételek, amelyek mellett képesek választási üzeneteiket eljuttatni a választókhoz. Így külső, objektív feltétel egyebek mellett az, hogy azonos eséllyel férjenek hozzá azokhoz az eszközökhöz, alkalmazhassák azokat a technikákat, amelyek sikeresen és hatékonyan többszörözik meg kommunikációjuk meggyőző erejét. Megbomlik a választási versengésbeli esélyegyenlőség akkor, ha valamely jelölő szervezet vagy jelölt a kampány időszakában olyan támogatásban részesül, olyan segítséget kap, amely őt ésszerű indok nélkül privilegizálja más szervezetekhez és jelöltekhez képest. A választási versengés során megkérdőjelezi az egyenlő esélyek elvének érvényesülését az a tény avagy látszat, amikor a helyi közhatalom a választási kampányban semleges pozícióját feladva az egyik jelölő szervezet vagy jelölt mellett tűnik fel. Az impresszum szerint a Nyíregyházi Napló Nyíregyháza Megyei Jogú Város kiadványa, azaz a lapalapító települési önkormányzat egyben a helyi közhatalmat testesíti meg. A kiadvány vitatott száma összesen 16 oldal terjedelemben jelent meg, amiből 4 oldalon közölt a jelölő szervezetek, a Fidesz-KDNP közös jelöltjének választásokhoz kapcsolódó programjáról tudósítást, illetve olyan üzenetet, amelynek képi megjelenése - színvilága - választási kampány idején ugyanazon jelölő szervezetekhez volt köthető. Ezért annak ellenére, hogy a megjelent cikkek és települési önkormányzati üzenet önállóan nem volt politikai hirdetésnek minősíthető, összességében a lapszám mégis alkalmas volt arra, hogy helyi szinten megbontsa a jelölő szervezetek és jelöltek egyenlő esélyét a választói akarat kialakításában, formálásában.

Mindezen indokok alapján a Kúria megállapította, hogy szemben az NVB határozatában foglaltakkal, a Nyíregyházi Napló 2014. március 7-i száma a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjába ütközően törvénysértő volt. Ezért a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján az NVB határozatát megváltoztatva, a rendelkező részben foglaltak szerint vontak le a jogsértés jogkövetkezményeit. A jogkövetkezmények a Ve. 218. § (2) bekezdés a) és b)

pontján, valamint a 152. (1) bekezdés b) pontján alapulnak. A Kúria mellőzte a felülvizsgálati kérelemben előterjesztett bírság megfizetésére kötelezést. Ennek indokát a nyomtatott sajtótermékek fentiekben kifejtett korlátozottabb véleményformáló hatásában, az időszaki kiadvány helyi jellegében és abban látta, hogy a jogsértés megállapítása, valamint a határozat rendelkező részének közzétételi kötelezettsége mellett a represszív karakterű bírság aránytalan szankciót jelentene az adott esetben.

A sikeres bírósági felülvizsgálati kérelemre tekintettel a feljegyzett 10.000 forint mértékű nemperes eljárásban megállapított illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

A Kúria határozata elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232.§ (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2014. március 21.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke
Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. előadó bíró
Dr. Balogh Zsolt sk. bíró